

предмета, те залажући се за увођење „слободног избора предмета“ ради решавања најважнијих уставноправних питања, Ц. Рибичич (ранији подпредседник Суда), констатује да „право сваког да на крају може да се обрати и УС мало вреди, ако мора да чека неколико година“, или да се предмет завршава у разумном року, „али по правилу необразложеним одбацивањем“. Указујући на то да је УС Хрватске у 2008. години решио више од 5.000 предмета, Ј. Омејец, председница Суда оцењује „да је то горња граница његовог функционалног капацитета уопште“ коју је тешко прећи, са трендом сталног повећања годишњег прилива предмета, „услед чега је хрватско уставно судовање недвојбено запало у слијепу улицу“..., „оно је у дубокој функционалној кризи“. Констатовано је да је и УС Србије такође загушен предметима по уставним жалбама и да му прети функционална криза (Б. Ненадић, О јемствима независности уставних судова, Београд, 2012, 110–132). Слична ситуација је и у УС Босне и Херцеговине (Ј. Ожеговић, Апелациона надлежност Уставног суда Босне и Херцеговине, Бања Лука, 2013, 109–161). Ово је претворило ове судове у „судове дневне интервенције“. Ако уставни суд свакодневно интервенише (што свакако чини ако у току једне године решава између 5.000 и 8.000 уставних жалби, попут уставних судова БиХ, Хрватске, Србије), па макар то чинио у најбољој вери и квалитетније од других, такво делање објективно ствара услове да уставни суд постане жртва сопственог активизма. Стиче се утисак не само о огромном броју предмета пред институцијом каква је уставни суд већ и о опседнутости појединих судова статистиком примљених и решених предмета.

За разлику од уставне контроле правних норми која се сматра општом карактеристиком европског модела уставног судства, за уставну контролу судских одлука, то се још увек не може утврдити. И међу државама које су прве у Европи увеле модерне уставне судове, ако се изузме Немачка, судска власт се у принципу није подвргавала непосредној уставној контроли. Тако, ни у земљи родоначелници модерног уставног судства – Аустрији, судске одлуке у принципу ни данас нису предмет непосредне уставносудске контроле. Подсећамо, да оснивач европског модерног уставног судства Х. Келзен није био присталица ширења надлежности уставног суда у домен непосредне заштите људских права. За њега су та права представљала „природно право“, те је упозоравао да би у свом настојању да открију и одреде садржај ових права „уставне судије заправо постале свемогући надзаконодавци“. Заговорници ширења уставног надзора тврдили су да одредбе о људским правима не би имале потпуну заштиту када не би постојао уставносудски надзор и индивидуална уставна жалба, те да управо делатношћу уставних судова, којима је поверена заштита уставне декларације основних људских слобода и права, одредбе устава престају да буду „пуке филозофске прокламације“. И у низу других европских држава са запаженом улогом уставног судства